

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH100035
NAZWA
OBSZARU Łąki Cieblowickie

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH100035	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Łąki Cieblowickie

1.4. Data opracowania 2004-05	1.5. Data aktualizacji 2025-01
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-12
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 11 października 2022 r. w spr. soo Łąki Cieblowickie (PLH100035)

Wyjaśnienia:	Powiększenie pow. - 11.2019 r.
--------------	--------------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
20.0973

Szerokość geograficzna
51.5389

2.2. Powierzchnia [ha]:
477.18

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL11

Łódzkie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
2330			0.04		G	D			
3150			11.56		G	B	C	A	B
6410			0.8		G	D			
6430			7.19		G	B	C	C	B
6510			21.84		G	B	C	C	C
7140			0.9		G	D			
9170			14.06		G	C	C	B	B
91E0			13.97		G	C	C	C	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p	306	600	i		M	C	C	C	C
M	1337	Castor fiber			p	4	4	p	C	G	C	B	C	C
F	1149	Cobitis taenia			p					M	D			
P	6216	Hamatocaulis vernicosus			p				V	M	D			
M	1355	Lutra lutra			p	3	3	p	C	G	C	B	C	C
I	1060	Lycaena dispar			p	55	55	i	R	M	C	C	C	C
I	1037	Ophiogomphus cecilia			p	804	804	i		M	C	A	C	C
I	1084	Osmoderma eremita			p				P	G	D			
F	5339	Rhodeus amarus			p	22	100	i	R	M	C	C	C	C
A	1166	Triturus cristatus			p	33	150	i		M	C	B	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

3.3. Inne ważne gatunki fauny i flory (opcjonalnie)

[illegible]

P		Hypericum humifusum									X
P		Juncus capitatus									X
R		Lacerna vivipara									X
R		Lacerta agilis									X
P		Listera ovata									X
P		Matteuccia struthiopteris									X
P		Melandrium rubrum									X
P		Menyanthes trifoliata									X
P		Myosotis discolor									X
R		Natrix natrix									X
P		Nuphar lutea									X
P		Nymphaea alba									X
R		Pelobates fuscus									X
I		Proserpinus proserpina									X
P		Radiola linoides									X
P		Ranunculus lingua									X
P		Senecio paludosus									X
P		Taraxacum palustre									X
P		Viburnum opulus									X
P		Vinca minor									X

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- KOD: w odniesieniu do ptaków z gatunków wymienionych w załączniku IV i V należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
- S: jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki Według standardowego Wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategoria: kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = występuje.
- Kategorie motywacji: IV, V: gatunki z załączników do dyrektywy siedliskowej, A: dane z Krajowej Czerwonej Listy; B: gatunki endemiczne; C: konwencje międzynarodowe; D: inne powody

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N10	45.38
N16	10.38
N17	2.78
N19	14.7
N06	13.79

N12	12.96
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Łąki Cieblowickie PLH100035 położony jest w dolinie Pilicy na wschód od Tomaszowa Mazowieckiego. Koryto rzeki na tym odcinku silnie meandruje i stanowi „oś krajobrazową” obszaru a cała dolina podlega naturalnym procesom geomorfologicznym i biologicznym. Zaliczyć do nich należy wylewy rzeki Pilicy, które pozwalają na odnawianie się zbiorowisk roślinnych i trwanie związanych z doliną ekosystemów. Jest to bardzo istotne zjawisko, zwłaszcza w kontekście wycofywania się rolnictwa z tego odcinka doliny Pilicy. Wylewy rzeki i swobodny spływ kry utrzymują w dobrej kondycji ekosystemy nieleśne, m.in. rozległe turzycowiska, małe płyty młak niskoturzycowych ze związku *Caricion nigrae* oraz interesujące i warte dokładnego zbadania niewielkie źródła. Jednocześnie zauważyć można stopniowe przekształcanie się dawnych, ekstensywnie użytkowanych łąk świeżych i zmiennowilgotnych w ziołorośla ze związku *Filipendulion*, które w bezpośredniej bliskości Pilicy płynnie przechodzą w ziołorośla nadrzeczne z rzędu *Convolvuletalia*. Ta poddana naturalnym procesom przyrodniczym mozaika siedlisk stanowi wielki walor i znajduje odzwierciedlenie w dużej różnorodności biologicznej na charakteryzowanym terenie. Naturalny krajobraz dolinny stanowi przykład charakterystycznej struktury zbiorowisk roślinnych związanych z doliną rzeki.

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego (1994) obszar Natura 2000 Łąki Cieblowickie PLH100035 położony jest w mezoregionie Dolina Białobrzaska, która jest częścią makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie, należące do prowincji Niziny Środkowopolskie. Według regionalizacji geobotanicznej Matuszkiewicza (1993) położony jest w Krainie Południowomazowiecko-Podlaskiej, Podkraina Południowomazowiecka, Okręg Wysoczyzny Rawskiej, Rogowsko-Rawski oraz Podkraina Radomska, Okręg Puszczy Pilickiej Odrzywolski.

Obszar położony jest administracyjnie na terenie województwa łódzkiego w powiecie tomaszowskim na terenie gmin: Inowódz, Lubochnia, Tomaszów Mazowiecki, Miasto Tomaszów Mazowiecki. Według administracji Lasów Państwowych położony jest na terenie Nadleśnictw Spała i Smardzewice.

Obszar znajduje się w granicach Spalskiego Parku Krajobrazowego. Z obszarem od wschodu bezpośrednio sąsiaduje obszar Natura 2000 Lasy Spalskie PLH100003.

4.2. Jakość i znaczenie

Naturalny krajobraz dolinny stanowi przykład charakterystycznej struktury zbiorowisk roślinnych związanych z doliną rzeki. Dobrze zachowane stosunki wodne oraz ekstensywne użytkowanie łąk i terenów zielonych pozwoliły na ukształtowanie się mozaikowego układu siedlisk. Występuje tu obok siebie osiem siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Są to siedliska zarówno leśne, wodne, bagienne, łąkowe jak i murawowe. Ważnym składnikiem obszaru jest funkcjonowanie dobrze wykształconych eutroficznych starorzeczy, niemal corocznie zasilanych przez wylewy Pilicy. Jest to jedno z 3 największych skupisk starorzeczy na całym obszarze doliny Pilicy. W obszarze występują 2 podtypy lasów łęgowych: wzdłuż głównego koryta rzeki tworzą się łęgi i zarośla wierzbowe (91E0-1), natomiast wzdłuż cieków leśnych - łęgi olszowo-jesionowe (91E0-3).

Występują tu stanowiska rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, w tym podlegających ochronie prawnej.

3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*

Powierzchnia – 11,56 ha

Reprezentatywność - B

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – A

Ocena ogólna – B

Siedlisko wykazuje duże zróżnicowanie starorzeczy ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*. Są to zbiorniki wodne w różnej fazie rozwoju, zarówno bardzo dobrze zachowane, z otwartym lustrem wody i reprezentatywną florą i roślinnością, jak i silnie zarastające.

Ze względu na powierzchnię oraz dobry stan ma duże znaczenie dla zachowania krajowych i lokalnych zasobów tego siedliska. Widoczna jest sukcesja w stronę *Phragmitetum* i *Typhetum*. Głównie w części leśnej starorzeczka są zaśmiecone. Perspektywy ochrony zostały ocenione jako właściwe na większości badanych stanowisk. Głównym zagrożeniem są naturalne procesy sukcesyjne. Ranga w obszarze wysoka [25].

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Powierzchnia – 21,84 ha

Reprezentatywność - B

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – C

Ocena ogólna – C

Na terenie obszaru siedliska występują w mozaice z *Phragmitetum* i *Deschampsietum*. Stan zachowania siedliska nieodpowiedni. Zagrożeniem dla siedliska jest zaprzestanie użytkowania łąk. Ranga w obszarze niska [25].

6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

Powierzchnia – 7,19 ha

Reprezentatywność - B

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – C

Ocena ogólna – B

Na przedmiotowym obszarze w skład fitocenoz wchodzi przede wszystkim kielisznik zaroślowy *Calystegia sepium*, kaniańka pospolita *Cuscuta europea*, przytulia czepna *Galium aparine*, rdestówka zaroślowa *Fallopia dumetorum*, zaznacza się również duży udział roślin nitrofilnych, m.in. pokrzywy zwyczajnej *Urtica dioica*. Podstawowymi zagrożeniami dla tego siedliska w obszarze są: wkraczanie trzciny, inwazja gatunków obcego pochodzenia np.: kolczurka kłapowana *Echinocystis lobata* oraz ograniczanie wezbrań rzeki (tama Zbiornika Sulejowskiego), które hamuje rozwój roślinności krzewiastej na siedlisku. Ranga w obszarze – wysoka [25].

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

Powierzchnia – 14,06 ha

Reprezentatywność - C

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – B

Ocena ogólna – B

Stan zachowania w obszarze – nieodpowiedni, ze względu na niewłaściwie prowadzoną gospodarkę leśną w przeszłości (obce gatunki dla siedliska). Ranga w obszarze – niska [25].

*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe

Powierzchnia – 13,97 ha

Reprezentatywność - C

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – C

Ocena ogólna – B

W obszarze występują 2 podtypy lasów łęgowych: wzdłuż głównego koryta rzeki tworzą się łęgi i zarośla wierzbowe (91E0-1), natomiast wzdłuż cieków leśnych - łęgi olszowo-jesionowe (91E0-3). Łęgi nad rzeką Pilicą występują w mozaice z ziołoroślami nadrzecznymi. Stan zachowania w obszarze nieodpowiedni. Poważną przyczyną degradacji siedliska jest tama Zbiornika Sulejowskiego, gromadzącego wody powodziowe. Zmniejszenie zalewów poniżej czoła zapory poważnie zmienia reżim hydroekologiczny na wybitnie niesprzyjający biotopom *Salicetum albae*. Obserwuje się inicjalne stadia rozwojowe *Salicetum albae*, głównie, jako wynik porzucania użytków zielonych, wywołujących wtórną sukcesję. W fitocenozach *Salicetum albae*, rozwiniętych nad brzegami rzek, ma miejsce presja wędkarska (wydeptywanie ścieżek i stanowisk, przekopywanie runa, palenie ognisk, pozostawianie odpadów), przejawiająca się wnikaniem gatunków synantropijnych. Ranga w obszarze wysoka [25].

1337 bór europejski *Castor fiber*

Populacja - C

Stan zachowania – B

Izolacja – C

Ogólnie – C

Stanowiska gatunku rozmieszczone są wzdłuż koryta rzeki Pilicy oraz przy niewielkich ciekach. Siedlisko – koryto rzeczne wraz z nadrzecznymi zadrzewieniami jest dobrze zachowane. Nie zaobserwowano bezpośrednich zagrożeń dla gatunku i jego siedliska. Gatunek ekspansywny, nie wymaga prowadzenia ochrony czynnej. Populacja w obszarze stabilna. Ranga w obszarze niska [25].

1355 wydra *Lutra Lutra*

Populacja - C

Stan zachowania – B

Izolacja – C

Ogólnie – C

Ślady żerowania wydr obserwowano wzdłuż koryta Pilicy. Jej siedlisko w obszarze jest dobrze zachowane. Nie stwierdzono bezpośrednich zagrożeń dla gatunku i jego siedliska. Gatunek nie wymaga prowadzenia ochrony czynnej. Populacja w obszarze stabilna. Ranga w obszarze niska [25].

1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Populacja - C

Stan zachowania – B

Izolacja – C

Ogólnie – C

Stan zachowania gatunku w obszarze jest niezadowalający. Siedliska gatunku ograniczone wskutek zaprzestawiania wykaszania łąk, szuwarów. Podczas prac terenowych związanych z pracami nad planem zadań ochronnych (PZO) przeprowadzonych wiosną i latem 2011 r. populację gatunku określono na poziomie 33-150 osobników jednocześnie wskazano konieczność przeprowadzenia dodatkowych inwentaryzacji na terenie obszaru w celu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i o uwarunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie stosownych działań w oparciu o nowe dane. Największym zagrożeniem dla tego gatunku jest niszczenie stanowisk rozrodczych (odwadnianie terenu, zasypywanie lub zanieczyszczanie niewielkich zbiorników wodnych) przez człowieka. Pogłębia to izolację istniejących lokalnych populacji i w konsekwencji może doprowadzić do ich zaniku [25].

1188 kumak nizinny *Bombina bombina*

Populacja - C

Stan zachowania – C

Izolacja – C

Ogólnie – C

Stan zachowania gatunku w obszarze jest zły. Siedliska gatunku ograniczone wskutek zaprzestawiania wykaszania łąk, szuwarów. Podczas prac terenowych związanych z pracami nad planem zadań ochronnych (PZO) przeprowadzonych wiosną i latem 2011 r. populację gatunku określono na poziomie 306-600 osobników jednocześnie wskazano konieczność przeprowadzenia dodatkowych inwentaryzacji na terenie obszaru w celu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i o uwarunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie stosownych działań w oparciu o nowe dane. Największym zagrożeniem dla tego gatunku jest niszczenie stanowisk rozrodczych (odwadnianie terenu, zasypywanie lub zanieczyszczanie niewielkich zbiorników wodnych) przez człowieka. Pogłębia to izolację istniejących lokalnych populacji i w konsekwencji może doprowadzić do ich zaniku [25].

1149 koza *Cobitis taenia*

Podczas przeprowadzonej w 2016 r., w ramach „Uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony na terenie obszarów Natura 2000 w województwie łódzkim. Część V. Łąki Ciebertowskie PLH100035”, inwentaryzacji, odłowiono kilkanaście osobników tego gatunku [49]. W związku z jego nielicznym występowaniem w obszarze postanowiono umieścić go w SDF obszaru, nadając mu ocenę D.

5339 różanka *Rhodeus amarus* (= 1134, *Rhodeus sericeus amarus*)

Populacja - C

Stan zachowania – C

Izolacja – C

Ogólnie – C

Stan zachowania gatunku w niniejszym obszarze jest zły ze względu na brak w siedlisku dużych gatunków małży, brak drożnych starorzeczy, liczną populację wydry i ryb drapieżnych oraz złą jakość wody [25].

1037 Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*

Populacja - C

Stan zachowania – A

Izolacja – C

Ogólnie – C

Gatunek powszechnie występujący w dolinie Pilicy [25, 49]. Z uwagi na naturalny charakter koryta rzecznego wązka ta znajduje tu dogodne warunki do rozwoju. Zachowanie siedliska gatunku ze względu na dobry stan zachowania gatunku jest wystarczające. Pilica na całym odcinku w omawianym obszarze jest rzeką niuregulowaną. Na omawianym odcinku przekształcenia linii brzegowej występują nielicznie [25].

1060 czerwńczyk nieparek *Lycaena dispar*

Populacja - C

Stan zachowania – C

Izolacja – C

Ogólnie – C

Podczas prac terenowych związanych z opracowaniem planu zadań ochronnych (PZO) w 2011 r. potwierdzono obecność osobników w południowej części obszaru [25]. Podczas badań wykonanych w 2016 roku na potrzeby opracowania pt. „Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony na terenie obszarów Natura 2000 w województwie łódzkim. Część V. Łąki Cieślowskie PLH100035” gatunek stwierdzony został punktowo na wszystkich trzech przebadanych transektach (południowo-zachodnia, zachodnia oraz południowo-wschodnia część obszaru) [49]. Siedliska gatunku nie wymagają specjalnych działań ochronnych, zachowanie ich na obecnej powierzchni jest wystarczające. Pewnym zagrożeniem dla gatunku mogą być melioracje i osuszanie terenów podmokłych, gdzie występuje najliczniej [25].

W poprzednich wersjach SDF wykazywane były gatunki: 6177 modraszek telejus *Phengaris teleius* (= 1059, *Maculinea teleius*), 6179 modraszek nausitous *Phengaris nausithous* (= 1061, *Maculinea nausithous*)

Podczas badań wykonanych w 2016 roku nie potwierdzono występowania modraszka nausitousa na przedmiotowym obszarze Natura 2000 [49] – w 2019 Komisja Europejska zaakceptowała usunięcie ich z listy przedmiotów ochrony w obszarze.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	H05.01		b
M	E03.01		i
L	D01.02		b
L	B01		i
L	K03.05		b
L	G05.11		b

M	G05.01		i
M	F02.03		b
H	H01		b
H	J02		b
H	K02		b
M	A02.03		i
M	K02		b
M	H05.01		b
M	J02.03		b
H	A02		i
M	K01.02		b
M	K02.03		i
M	K02.03		b
H	J02.05		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	X	X	i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Bartel R. (red.). 2004 Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska. Warszawa. 2. Bernard R. 2010. Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*. W: Makomaska-Juchiewicz M. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część I, s: 32–58. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa. 3. Bernard R., Buczyński P., Tończyk G., Wendzonka J. (2009) Atlas rozmieszczenia ważek (Odonata) w Polsce, Poznań, 5-256. 4. Borysiak J., Pawlaczyk P. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albe*, *Populetum albe*, *Alnenion glutinoso-incane*, olsy źródliskowe). W: Gromadzki M. (red.) 2005. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik merytoryczny. Tom 5. Lasy i bory, s. 203-241. 5. Burzyński I. (red.). 1998. Spalski Park Krajobrazowy. Wyd. Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych. 6. Czech A. 2007. Bóbr europejski (*Castor fiber*). Krajowy Plan Ochrony Gatunku. Ministerstwo Środowiska. 7. Danielewicz W., Pawlaczyk P. 2004. Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) W:

Herbich J. (red.). Lasy i bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Tom 5. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, s. 113-137.8. Dzierżanowski T. 2000. Inwentaryzacja proponowanych użytków ekologicznych w gminie Lubochnia. (Praca inżynierska). Prywatna Wyższa Szkoła Ochrony Środowiska. Radom.9. Jaskuła R., Tończyk G. (red.) 2009. Owady Spalskiego Parku Krajobrazowego. Mazowiecko-Świętokrzyskie Towarzystwo Ornitologiczne. Spała.10. Kalbarczyk M. 2007. Siedliska i gatunki roślin z Dyrektywy Siedliskowej na obszarze Łąk Cieblowickich PLH 100013. Materiały z powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej kraju. BUL o. Radom, M-ŚTO.11. Kiedrzyński M. 2001. Zróżnicowanie florystyczno-fitocenotyczne wydzielen z najstarszym drzewostanem dębowym w lasach gospodarczych środkowej części puszczy Pilickiej Praca magisterska wykonana w Katedrze Geobotaniki i Ekologii roślin UŁ pod kier. prof. Józefa K. Kurowskiego. Wydział Biologii i Nauk o Ziemi.12. Kiedrzyński M., Tabor J. 2002. Spalski Park Krajobrazowy. W: Kurowski J. K. (red.). Parki Krajobrazowe Polski Środkowej. Przewodnik sesji terenowych. Wyd. Kat. Geobot. i Ekol. Rośl. UŁ. Łódź, s. 85-99.13. Kleczkowski A. (red.) 1978. Wartości środowiska przyrodniczego dorzecza Pilicy i zagadnienia jego ochrony. Studia Ośr. Dok. Fizjogr. PAN.14. Klimaszyk P. 2004. Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Nympheion, Potamion. W: Herbich, J. (red.) Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, T. 2., s. 59-71.15. Kondracki J. 2009. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.16. Kondracki J., Richling A. 1993-1997. Regiony fizycznogeograficzne. W: Atlas Rzeczypospolitej Polskiej. Główny Geodeta Kraju. Warszawa.17. Korzeniak J. 2012. Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (Arrhenatherion) W: Mroza W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III; s: 79-94. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa. 18. Kucharski L., Perzanowska J. 2004. Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris). W: Herbich J. (red.). Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Tom 3. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, s. 192-211.19. Kurowski J. K., Kiedrzyński M. 2006. Walory szaty roślinnej i propozycje ochrony śródleśnych strumieni w Spalskim Parku Krajobrazowym. Chrońmy Przyr. Ojcz. 62, 4: 56-70.20. Matuszkiewicz J. 1976. Przegląd fitosocjologiczny zbiorowisk leśnych Polski. Cz.3. Lasy i zarośla łęgowe. Phytocoenosis, 5(1): 3-66. Warszawa-Białowieża.21. Matuszkiewicz J. M. 1993-1997. Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne. W: Atlas Rzeczypospolitej Polskiej. Główny Geodeta Kraju. Warszawa.22. Matuszkiewicz W. 2001. Zespoły leśne Polski. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.23. Matuszkiewicz W. 2005. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.24. Mazgajska J., Rybacki M. 2012. Kumak nizinny Bombina bombina W: Makomska-Juchniewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III, s. 346-364. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.25. Mazowiecko-Świętokrzyskie Towarzystwo Ornitologiczne 2011. Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Łąki Cieblowickie PLH100035 Pionki.26. Mocarski Z. 1996. Fauna motyli Spalskiego Parku Krajobrazowego. (materiały do planu ochrony Sp.PK). Przyroda Radomska. W: ORBI Biuletyn Informacyjny. Miesięcznik KO i WOM w Radomiu. 1,6.27. Mocarski Z. 2004. Materiały niepublikowane.28. Mróz W., Świerkosz K., Kozak M. 2012. Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium) W: Mroza W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III; s: 53-63. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa. 29. Olaczek R. 1974. Etapy pinetyzacji grądu. Phytocoenosis 3. 3-4: 201-214.30. Olaczek R., Kucharski L., Pisarek W. 1990. Zanikanie obszarów podmokłych i jego skutki środowiskowe na przykładzie województwa piotrkowskiego (zlewnia Pilicy i Warty). Studia Ośr. Dok. Fizjogr. 18: 141-200.31. Olaczek R., Kurzac M., Kurzac T. 1990. Inowłodzki Park Krajobrazowy nad Pilicą (projekt). Studia Ośr. Dok. Fizjogr. 18: 89-140.32. Olaczek R., Tranda E. 1990. Z biegiem Pilicy. Wiedza Powszechna, Warszawa.33. Olaczek R., Kurzac M., Kurzac T. Inowłodzki Park Krajobrazowy nad Pilicą. (projektowany) Studia Ośrodka Dokumentacji Fizjograficznej. t. XVIII 1990.34. Olaczek R. 2008. Skarby przyrody i krajobrazu Polski. Multico.35. Operat generalny. 2002.. Biuro Planowania Przestrzennego Plan Ochrony Spalskiego Parku Krajobrazowego (projekt). Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego. Łódź.36. Operat ochrony zasobów i ekosystemów wodnych i torfowiskowych. 2002. Plan Ochrony Spalskiego Parku Krajobrazowego (projekt). Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego. Łódź.37. Pabijan M. 2010. Traszka grzebieniasta. W: Makomska-Juchniewicz M. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część I; s: 195-219. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.38. Pawlaczyk P. 2010b. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe. W: Mroza W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część I, s: 236-254 Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.39. Penczak T., Kruk A., Zięba G., Marszał L., Koszaliński H., Tybulczyk S., Galicka W. 2006. Ichtiofauna dorzecza Pilicy w piątej dekadzie badań. Część I. Pilica. Rocz. Nauk. PZW, 19.40. Pisarek W. 1999. Łąki i mokradła Spalskiego

Parku Krajobrazowego. (materiały do planu ochrony Sp.PK). Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych. Moszczenica-Łódź.41. Przybylski M.. 2012. Różanka *Rhodeus amarus* W: Makomskiej-Juchniewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III, s: 276–291. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.42. Sielezniew M. 2012. Modraszek *nausitous Phengaris* (*Muculinea*) *nausithous* W: Makomskiej-Juchniewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część II, s: 178–198. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.43. Sielezniew M. 2012. Modraszek *telejus Phengaris* (*Muculinea*) *teleius* W: Makomskiej-Juchniewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część II, s: 199–218. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.44. Sosnowski J.1998. Fauna płazów i gadów Spalskiego Parku Krajobrazowego. (materiały do planu ochrony Sp. PK). Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych. Moszczenica Tomaszów Maz.45. Sosnowski J. 1999. Płazy Spalskiego Parku Krajobrazowego. Kulon 2: 57-61.46. Stopczyński M. 2007. Gatunki zwierząt z Dyrektywy Siedliskowej na obszarze Łąk Cieślowskich PLH100013. Materiały z powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej kraju. BUL o. Radom, M-ŚTO.47. Tabor J. 1998. Kręgowce. Szata roślinna. W: Burzyński I. (red.) Spalski Park Krajobrazowy. Środowisko przyrodniczo - kulturowe. Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych, s: 43-69.48. Tabor J., Kiedrzyński M., Kurowski K., Andrzejewski H. 2003. Tomaszów Maz.-Spała-Inowłódz-Roszkowa Wola. Spalski Park Krajobrazowy. W: Kurowski K J. (red.) Dolina Pilicy. Województwo Łódzkie-informator przyrodniczo-turystyczny. Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych. Moszczenica.49. Tomasik Ł., Furgoń M., Błachuta M., Błachuta J. 2016 Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony na terenie obszarów Natura 2000 w województwie łódzkim. Część V. Łąki Cieślowskie PLH100035. Ostrowiec Św.50. Traczyk T. 1962. Materiały do geograficznego zróżnicowania grądów w Polsce. Acta Soc. Bot. Pol. 31,2: 275-304.51. Trzmiel B. 1986. Szczegółowa mapa geologiczna Polski, 1:50000 arkusz Tomaszów Mazowiecki, Wyd. Geologiczne.52. Wilk-Woźniak E. 2011. Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nympheion*, *Potamion*. Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Metodyka monitoringu. GIOŚ, Warszawa.53. Woziwoda B. 2007. Identyfikacja i ocena stanu zachowania siedlisk grądowych (kod Natura 2000: 9170) w lasach Polski środkowej. Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej. R. 9 Zeszyt 2/3 (16)/2007.54. Zając I. 2011. Dane niepublikowane.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	74.15				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL03	Spalski Park Krajobrazowy	*	74.15

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi
Adres:	Polska Traugutta 25 90-113 Łódź

Adres e-mail: sekretariat.lodz@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Cieblówickie PLH100035 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 550) Link: http://dziennik.lodzkie.eu/#/legalact/2014/550/ Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 19 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Cieblówickie PLH100035 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 926) Link: http://dziennik.lodzkie.eu/#/legalact/2016/926/ Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 21 czerwca 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Cieblówickie PLH100035 Link: http://dziennik.lodzkie.eu/legalact/2018/3257/
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH100035

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--